1877. IX. évfolyam. 90. szám. Kedd, május 8.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorér 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

A vendéglátás után.

A benyomás, melyet török vendégeink fővárosunkból hazavisznek, remélhetőleg kedvező lesz reánk nézve.

Habár nem viszonozhatta a magyar nemzet oly fényesen a vendégszeretetet, mint a milyenben a törökök ifjainkat Konstantinápolyban részesiték, de az őszinte, lelkesült rokonszenv nyilatkozatai, melyek az egész országban viszhangoznak, ki fogják pótolni az ezer egy éjhez hasonló fényt, melylyel a magyar küldöttséget Törökország uralkodója s nemes nemzete körülvették.

A magyar nemzet csak egy parányi részét rózta le jelenleg köteles hálájának azon nemzet iránt, mely egyedüli jó barátunk volt nehéz megpróbáltatásunk napjaiban, midőn tárt karokkal fogadá a Haynau-féle hóhérok kötele elől menedéket kereső honfitársainkat.

Jellemző, hogy midőn az egész ország egyéni nézetkülönbség nélkül egyetért a török nemzet iránti rokonszenvben, azon osztály, mely szabadságharczunk idejében legridegebb magaviseletet tanusitott önvédelmi küzdelmünk iránt: a magnatéria teljesen izolálta magát, s mintegy demonstrativ módon visszavonult a nemzet tüntetésétől.

Azt mondja a gonosz világ, hogy nagyuri önhittségök méltóságokon alattinak tartották, holmi jött-ment szoftákkal bruderschaftba ereszkedni. Mi ezt nem hisszük. A tüntető visszavonulás okát a társadalmi osztály tradiczióiban véljük rejleni, mely hyper-dinasztikus loyalitással mindenha kerüli azt, mi nem dicsekszik a legfőbb körök rokonszenvökkel. Tahir bej különös, s az illemszabályok primitiv fogalmait kigunyoló abfertigolása Bécsben csak növeszté a közhiedelmet, hogy Bécs olimpusi régióiban a török barátság legcsekélyebb gyanuja kegyvesztetté teszi az embert. Már pedig isten őrizzen, hogy egy „gutgesinnt“ mágnás, holmi kaftános és turbános seik-ok, hodsák és szofták miatt az udvarképtelen rebellisek fekete könyvébe kerüljön.

Ad vocem „seik, hodsa, szofta.“ Nagyon csalatkozik bárki, aki azt hiszi, hogy a főváros s az ország rokonszenvi nyilatkozatai oly imponáló mérvben azon bár különben igen tiszteletreméltó, de a fényes fogadtatáshoz arányositva, mindenesetre kevésbbé jelentékeny, 15 tagból álló csoportot illették, mely ifjaink konstantinápolyi látogatásukat viszonozta. Valamint reméljük, hogy a Konstantinápolyba járt magyar küldöttség tagjai sem ringatják magukat azon illusióban, hogy a képzeletet meghaladó fény, mely őket Konstantinápolyban környezé, csak személyökre vonatkozott.

Mit jelentsenek ez ünnepélyek Konstantinápolyban és Budapesten? Ezt fejtegetni elengedi szives olvasónk.

Az évszázadok óta létezett félreismerés köde szétoszlott a testvérek közös veszélyöknek pillanatában. A „csok jassá“-k, melyek ez idő szerint a Kárpátoktól az Adriáig“ hangzanak, csak a jó emlékü Abdul Medsid szultán azon szavainak viszhangja gyanánt tekintendők, melyeket a magyar szabadságharcz letipróinak, midőn ezek a magyar menekültek kiadatásuknak vonakodása miatt Abdul Medsid szultánt invasióval fenyegették, válaszképen adott: „inkább folyjék alattvalóim ezereinek vére az egyenetlen harczban, semhogy menedéket nálam kereső vendégeimnek egy hajszálluk görbüljön meg.“

Persze, hogy a magyar nemzet törökbarát érzelmei nem fogják megnyerni, a jubileumot ünneplő főherczeg ő fenségének s muszkabarát csatlósainak tetszésöket, mikor az oly szépen kikombinált, s kölcsönös csókolódzásokkal megerősitett muszka-porosz-osztrák szövetség segitségével oly könnyü és édes dolog az egész világot a muszka kancsuka, porosz sisak és osztrák czopf uralma alá hajtani, csak ezek az örökké forradalmár, s alkotmányos szabadságról ábrándozó „Kossuth-hundok“ fészkelődése ne zavarná a czirkulusokat, melyek még az egykor dicsőségökre oly féltékeny francziákat és a szemes Albiont is semlegességi álomba ringatták, sőt csodák csodája! még a folyton háborgó tenger: Lengyelország is uszik (?) a három császár iránti loyalitásban.

Mi meg azt mondjuk: jól van igy, a mint van. Egész Európa romlottsága mellett a magyar nemzet és a „pogány török“ egyesülten fogják megmenteni Európa szabadságát, mely soha sem forgott nagyobb veszélyben mint most.

Azért is: csok jassa, csok jassa Kerim basa!

Hedry Bódog.

— **A pestmegyei felirat**. Miskolczról távirják máj. 7-ről, hogy Pestmegye bank és vámügyi átiratát Borsodmegye tegnap tárgyalván, Melczer Gyula inditványára hasonló értelemben felir a képviselőházhoz.

— **Az osztrák-magyar** vámszövetségről szóló törvényjavaslat azon határozmányát, hogy a szövetség 1877. julius 1-én lép életbe, a magyar kormány nem fogja fenntartani. A fennálló vámszövetség hatályban marad ez év végéig, felmondási határidő ez időpontig fog kiterjesztetni.

— **A Széll** ur által folvett 25 millióvi előleg-kölcsön után hir szerint 7½% kamat jár! S ezt mondta a „P. Lloyd“ jutányos föltételek mellett kötött üzletnek!

A háboru.

A háboruról a következő legujabb táviratokat közölhetjük.

Fiume, május 6. A magyar tengerészeti hatóság a keleti eseményekre való tekintettel ujra kihirdeti az 1856. április 16-ki párisi deklarációt. — Ennek lényeges tartalma a következő:

1. Ellenséges kereskedő hajók elfoglalása tilos.

2. A semleges lobogó fedezi az ellenséges árucikkeket, kivéve a hadiszereket.

3. A semleges árucikk, — kivéve a hadiszereket, ha ellenséges lobogó alatt utazik, sem foglalható le.

4. A tengeri ostromzárnak, hogy kötelező ereje elismertessék, valóságosnak kell lenni: kellő erővel kell eszközöltetnie arra nézve, — hogy az ellenséges parthoz jutást tényleg meggátolhassa.

Konstantinápoly, május 6. Moukhtár basának egy sürgönye a szultánhoz jelenti: A Kars mellett folyt legutóbbi ütközetek következtében az oroszok táborukat 8 mértfölddel hátrább helyezték. A török lapok minden ozmanlit felszólitanak, hogy a haza védelmére katonákkal vagy pénzsegélylyel járuljanak.

Konstantinápoly, máj. 6. Tegnap egy török páncélos hajó a Reni melletti orosz tábort bombázta és felgyujtotta azt. — Az orosz kiköttöket 20 török hajó fogja körülzárolni.

London, május 6. A Reutter ügynökség Erzerumból május 2-ról következőket jelenti: 12 ezer orosz megkisérlette a Soghanli felé vezető utszorost elfoglalni, azonban a karsi fellegvárat kétszer megtámadták, de mindkétszer tetemes veszteséggel visszaverettek. — Abullah a kurdok seikja 10 ezer kurdot összpontositott az orosz határon és Kars felé nyomul.

London, május 6. A teherani angol követ azon megbizást vette kormányától, jelentse ki a sahnak, hogy ha Persia megtámadja Törökországot, az angol hajóraj azonnal megszálja a persa öblöt. A keletindiai kormány Madaras, Bombay megerősitését s önkénytes csapatok toborzását rendelte el.

*

London, május 7. A londoni lapok szó szerint közzéteszik az angol választ az orosz körlevélre, a mely következőleg hangzik. A kormány a czár tudósitását, mely szerint az orosz hadseregnek megparancsoltatott a török határokat átlépni — megkapta. A kormány mély sajnálatára Goresakov nyilatkozatait és indokait nem fogadhatja el igazolásul. Miután a porta a jegyzőkönyv visszautasitása daczára a reformok keresztülvitelére ismételten készneknek nyilatkozott, Goresakov fölkelése nem áll, hogy a porta minden reményt meghiusitott és a porta jegyzéke egy békekötés lehetőségét Montenegróval nem zárta ki, hangsulyozván a kölcsönös leszerelést — türelem és mérséklettel mindkét részről talán a czél eléretett volna. Oroszország lépése Európa érzelmei és érdekeivel össze nem egyeztethető. Nagy orosz csapatok összpontositása a török határon lényeges akadályát képezte a pacificatiónak. — Az orosz invasió a nehézségeket nem fogja elháritani és keresztények sorsát nem fogja javitani. — Az orosz kormány ellenkezik a párisi egyezmények stipulatiójával Törökország függetlenségét illetőleg. Miután a czár saját felelősségére járt el, elválasztotta magát az európai közös megállapodástól, egyuttal eltérvén a szabálytól, a melyhez ünnepélyes hozzájárulását nyilvánitotta. Ennek következményei beláthatlanok, és az angol kormány Goresakov nyilatkozatát, hogy Oroszország Anglia és a többi hatalmak érdekében cselekszik, nem fogadhatja el.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Szalay Ágoston** kir. táblai tanácselnök, a m. t. akadémiának 1858 óta levelező tagja tegnapelőtt reggel meghalt. **A tavaszi** lóverseny első napja a nagy eső miatt kevés közönség által volt latogatva. **Az állatkertben** a him oroszlán kimult. Rövid idő alatt ez a hetedik oroszlán, mely az állatkertből a muzeumba kerül. **Oláhországi** menekülők érkeznek a fővárosba vagyonostul, családostul hogy a háboru esélyei ellen magukat biztositsák.

Mohamedanismus.

Magán, s nyilvános beszéd, irodalom, mindenféle szinezetü, és tartalmu lapok mindennapi tárgya jelenleg a török nép, s ennek vallása, az izlam, vagy mohamedanismus.

Nem czélja e czikknek az osman-törökök történeteinek tárgyalása, — bőven tárják azokat fel a történeti vastag könyvlapok. Az Indus folyamtól Adria torz hullámáig, Kárpát bérezeitől, s a szőke Dunától Afrika északi részein győzelemmel ragyogott egykor a félhold, győzelemmel lobogtak az osman zászlók; sőt jelenben is Persiától Adriáig, Duna és Szávától Afrika északi tartományait magában öleli az osman hatalom. E nemzet századok viharain keresztül hősiesen megtartotta nemzetiségét, nemzeti ősi szokásai s vallásához tántorithatlan ragaszkodását, nemzet, mely e jellem vonásokat el nem idegeniti, el nem silányulhat, — el nem törpülhet, — és el nem enyészhet.

Tapasztalat mutatja, lélektanilag is elvitázhatlan, hogy a vallás a népeknek nemcsak erkölcsi lénye, szivérzülete, és jellemére, de a nemzetiség, müveltség, jog, szabadságra is jótékony és hatalmas befolyással bir. A polgári törvények erkölcsi, s szellemi alapjának is a vallás kutfeje, s forrása. — Az osmán nemzetnek politikai intézményei, s nemzeti létalapja vallásában az islam, vagy mohamedanismusban, vagy letéve, csudásan van itt egyesitve, — csudásan összeforrva egyház, — és állam.

A padisah-szultán, nemcsak a világi hatalom képviselője, hanem mint kalifa — prójéta utód, próféta helyettes — képviselője az izlamnak, s igy a földszinén elterjedt mohamedán hivőknek főpapja, pápája. — Mint ilyen, birja kezei közt a próféta zászlót, s bonthatja azt ki a nemzet és vallás érdekében — a mikor minden igazhivő — moslim fegyvert ragadni köteles.

E rövid bevezetés után a mohamedanismust, mint vallást, s ennek főleg erkölcsi alaptételeit czélom, jelen alkalommal, rövid rajzban felmutatni.

Aligha csalatkozom azon állitásomban, hogy a mohamedanismus tárgyilagosabb ismerete korlátozottabb hazánkfiai előtt. A Korán szélesebb tanulmányozása vezethet egyedül az izlám valódi felfogása, és ismeretére. — Ez ok lebegve előttem, — hozom napvilágra csekély buvárlatomat.

Az izlam is, mint minden más vallás, hitágazatokat — dogma — vallásos külszertartásokat, és erkölcsi törvényeket tartalmaz. Mindezeket magában foglalja szent könyvük, melynek neve Korán.

Korán, arabul Al-Korán neveztetik, annyit tesz, mint „Olvasni való“ van több neve is, a többek közt „Al-Kitab“ — könyv, hason jelentésü ezzel biblia. A mily szent könyve a keresztyénnek a biblia, olyan a mohamedánnak a Korán.

A Korán Mohamed által iratott versben, és csak halála után Abu Bekr, és Othman irták, és szedték össze oly rendben, — a mint most van.

A Korán 114 szakasz — Sure — osztatik, mindegyiknek bizonyos czime van, például, ember, állat, bünbánat, hivők. stb. Mindegyik sure igy kezdődik „Az örökirgalmu istennek nevében.“ A mozlimek különben minden irataikat, könyveiket, hivatalos jelentéseiket e mondattal kezdik, — melyet elhagyni vallástalanság.

A Korán minden müveltebb nyelvekre le van forditva, legrégibb latin forditás a 16-ik századból. Ebből lett az olasz, és német forditás a 17-ik században e században jelent meg franczia nyelven is, melyről hollandi, és angol nyelvre fordittatott.

A Koránnak csak egy magyar forditását ismerem és tudom, melynek czime ez: A Korán. A törökök politikai, társadalmi, s vallásos törvénykönyvük,“ a legjobb kutfők, és adatok után.

A Korán nemcsak vallási, polgárjogi, de politikai törvénykönyvük is a törököknek, mely iránt legmélyebb és legnagyobb tiszteletüket, hódolatukat mutatják. A mozlim nem érinti, mig kezeit meg nem mossa, hitetlennek nem szabad érinteni. Övön alól senkinek sem szabad tartani, pénzeiket zászlóikat a Korán egyes mondataival ékitik fel. A Koránra teszik le esküjöket is. E hódolat folytán még a leghatalmasabb fejedelmek is nem merészlik a Korán rendeléseit megsérteni. Még a legfontosabb politikai ügyben is döntő erővel bir, jó mozlimnak uton, hareban elmaradhatatlan utitársa.

A Korán első Sure-ja czime ez: „Bevezetés“ mely igy hangzik: „Aldás és dicsőség istennek a világ urának, ki az itélet napján uralkodand. Neked akarunk mi szolgálni és előtted esdeni, hogy az igaz utra vezessél, azoknak utján, kik kegyelmeddel diesekhetnek, s nem azokéra, kikre neheztelsz, és nem a tévelygők utjára.

A mohamedánismus ily vázlatos ismertetése után jelen alkalommal az Izlam erkölcsi elvei, és tanitmányaiból közlök mutatványul némelyeket. Ki a Koránt figyelemmel, minden elfogultság, vagy előitélet nélkül olvassa, meg fog győződni arról, hogy az izlam erkölcsi elvei, erkölcstana a legigazságosabb, legtürelmesebb és legnemesb szivü alapokon nyugosznak.

A mohamedán vallás egyedüli alapja „csupán egy isten hivés“ E hitből folynak ki, e hiten alapszanak minden erkölcsi törvényeik.

Az egy istenben való hitről igy tanit a Korán: „Mohamed édent, legboldogabb jövőt igér jutalmul azoknak, kik egy istent hisznek, még a hitetlenekre a legkinosb állapot vár a tulvilágon. E tant a Korán számos helyei igazolják. Igy a 3-ik sureban „Istené a menny és földfeletti uralom.“ „Ha nem hisztek is mégis az istené mind az, mi a földön, mi a mennyen van.“ 5-ik sure „azok, kik hisznek a zsidók, keresztyének, sabäusok, ha csak hisznek az istenben, nem jövend reájuk sem félelem sem gyász.“ A 4-ik sure igy szól „csak egyetlenegy isten van. Távol legyen, hogy fia legyen neki.“ Hidjetek az istenben, és küldöttjében, de ne szólljatok mit sem a Háromságról.“ A 3-ik sureban ezek olvashatók „Engedjétek, hogy csak az egy istent imádhassuk, engedd, hogy melléje semmi más lényt ne állitsunk. A ki az isten mellé még egy más lényt is helyez: kizáratik az édenből és lakása a pokol leend.“ — Az Islam istent — Aláht — örökkévaló, mindentudó, mindenthalló, mindentlátó, mindenható egyetlenegy, hasonlithatatlan, önálló és teremtő erővel birónak tanitja.

A Korán az isten, és profétában való hitet nemcsak parancsolja, hanem ez igaz hit mellett megkivánja a jó tetteket is. Mohammed világosan hirdeté, hogy csak az idvezül, ki nemcsak hisz, hanem jót is tesz. Igy p. o. a 2-ik sureban igy szól: „Ki hisz és jót tesz, az, az édenbe jut.“ De az ki rosszat tesz: pokol tüzébe jövend.“ „Én egy jó tettet sem hagyok elveszni, bár kitől jött is az.“ A 6-ik sure „Azon napon a hit nem használand egy léleknek sem, ha már előbb nem hitt, és jót nem mivelt.“

A jó cselekvés elvéből folyik ki azon számos erények hirdetése, melyek a Korán tiszta erkölcsi szinben állitják elénkbe. Ilyenek a következők:

„Ne légyetek igazságtalanok mások iránt, és ti iránt tatok sem lesznek igazságtalanok. A mint akarod, hogy neked tegyenek az emberek: azt tegyed te is ő nekik.

Az igazságot igy tanitja a 2-ik sureban; „Nem abban áll az igazságosság, hogy arcotokat kelet vagy nyugot felé forditsátok, hanem az a valódi igazságos, ki megtartja a szerződéseket, ki adakozik, ki a foglyokat kiváltja, ki vagyonát megosztja az árvák rokonok, szülék, szegények és zarándokokkal és ki békésen eltüri a nyomort a háboruban.“ Ez az igazságos és istenfélő.

Az adakozás a Korán majd minden lapjain parancsoltatik. Igy szól jelesen a 2-ik sure“. Oh hivők adjatok alamizsnát azon javakból melyeket szereztek, s abból, mit nektek a föld kebelében növesztünk, de ne keressétek ki a legrosszabbat olyat, a mit tisem fogadnátok el, kivevén, ha megesalattatok: tudjátok meg, hogy isten dus, és magasztalt. „Isten tudja mit ti adakoztok. Jó, ha alamizsnáitokat nyilvánosokká teszitek, de még jobb ha elhallgatjátok, mit a szegényeknek adtok, ez minden gonosztól meg ment bennünket.“ Azon jó, mit a szegényekkel tesztek megleend egykor jutalmazva.“

Az egyház és vallásérti adakozást is parancsolja a Korán. „Azok ugymond, kik vagyonukat az isten vallásáért feláldozzák, hasonlók azon vető maghoz, mely 7 kalászt hoz, s minden kalászban 100 vető mag van.“ — Ki vagyonát áldozza az isten vallásáért, arra jutalom vár az urtól, s arra nem fog félelem és szomor szállani.“ A barátság és jótékonyság szavai többet érnek, mint a barátságtalan adomány.

„Ki rosszat tesz. és bünt követ el pokol tüzébe jutand.“

„Azokat kik megbánják tetteiket, és megjavulnak, az isten ismét vissza veszi kegyeibe.“

„Üdvöt hirdess a béketürőknek, a türve szenvedőknek. Oh hivek esdjetek türelemmel segélyért. Az isten a béketürőkkel van.“

„Azoknak az éden igértetett, kik haragjokat mérséklik, és készek emberbarátjaiknak megbocsátani, mert isten szereti a jó embereket.

„Ki az árvák vagyonát elkölti, égő tüzet eszik gyomrába, és pokolba jut.“

„Az isten azt paranesolja néktek, hogy vissza adjátok tulajdonosának azt mit reátok bizott, és hogyha az emberek közt itéltek, csak az igazság szerint itéljetek.“

A mily kitünőek a Korán erkölcsi paranesolati, oly kitünőek tilalmai is. Szigoruan tiltja a bort, játékot, sorsvetéseket. „A bor és sors vetés és járék által, ugymond, a sátán gyülölséget ellenségeskedést akar köztetek támasztani.“ Szigoruan tiltja a csalást „a bünös csalót isten nem szeretvén“ — a hamis tanuságot, hamis sulymérték használását, képmutatást, öngyilkosságot, uzsoráskodást, melyből élők Mohamed szerint „a sátántól megszálltan

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Regény.

Irta: **Marlitt E.**

(Folyt.)

Egyetlen felületetes szólammal kivághatta volna magát a kényes helyzetből, de Katinkának ez még eszébe sem jutott. Annak ott igazsága volt, mit tudhatta valljon ártatlan-é és a vádoló nyilvános közvéleménynek nincs igaza? Az igaz, hogy egész megjelenésén látható volt az egyszerü őszinteség és igazságosság, sőt érezte is, hogy neki nem is szokása igaztalan gyanusitások ellenében csak egy szót is vesztegetni, s hogy ezen mostani mentegetéssel mintegy leereszkedett. Mind a mellett nem volt képes csak egy szót is kimondani a mit teljesen nem tud igazolni.

Amaz sem várt válaszra, mert elfordult, de oly méltósággal és büszke elfogulatlansággal, hogy Katinkában hirteleni megszégyenülés támadt, arcza forró és piros lett: „Áthozhatom már a beteget?“ kérdé bizonytalan hangon.

Ő igent mondott rá és gyors léptekkel elhagyá a szobát. Katinka a hátsó szobában letörlé pilláiról az előtörő könyeket és elbeszélteté a házfelügyelőnővel a megrenditő eseményt.

„Ez esemény igen sok kárt okozott az orvosnak a városban,“ mondá végül Zsuzsi. „Eleinte senki sem volt nála jobb, s mindkét keze tele volt munkával és most egyszerre azt mondták, hogy nem ért a dolgához. Ilyenek az emberek Katinka kisasszony. Ő nem bibás ennél a szerencsétlenségnél. Minden jól ment; saját szemeimmel láttam. De azután a molnár urnak egészen csendesen kellett maradni — igen ő, és csendesen! Én magam tudom, hogy a legkissebb kellemetlenségre majd kicsattant oly piros lett. Csak Ferencznek kellett odakint hangosan beszélni, vagy egy szekérrel hajtattak be sebesen, már akkor főtt benne a méreg. Ilyen volt ő. Én sokat kiállottam mellette, s még is egy fillérrel sem gondolt reám, — itt élesen és haragosan felnevetett. — ha kegyed nem gondoskodnék rólam, most elmehetnék koldulni.“

Katinka kedvetlenül intve és hallgatást parancsolva emelte fel ujját.

„Na nem bánom, csendesen leszek, morgott az öreg és nyugodtan türte, hogy a fiatal leány az ő elszáradt testét, mint egy tehetetlen gyermekét ruhákba és takarókba göngyölje. „Csak az fáj nekem, hogy egy ily jó ur, mint az orvos e miatt el van áztatva és kenyerét veszti és szegény nénjét, a kiről ő gondoskodik, azt is sajnálom. Kevés vagyonkájából tanittatta ki őt a szegény öreg asszony. Most ő nála lakik, mindég büszke volt rá, és most mit kellett megérnie.

Katinka a közleményeknek, melyek már fenyegetőleg hosszura kezdtek terjedni, véget szakitott kivéve óvatosan a beteget karosszékéből. Hajdani hazájától sokkal jobban elidegenedett, és gondolataival és érzelmeivel sokkal jobban hozzá volt szokva Drezdai lakásához, minthogy annak magánviszonyai iránt gyorsan érdeklődjék, a ki Flóra vőlegénye volt. Minden esetre sajnálta az orvost, kinek egy nem sikerült gyógyitása, létét és helyzetét veszélyeztette, azonban nagyatyja utáni fájdalma, a ki mindenesetre sokat szenvedett, sokban felülmulta ezen részvétet.

Félig-meddig a fiatal leány erős karjai által vitetve, átténfergett Zsuzsi az előszobán keresztül. A szöglet szoba ajtaja nyitva volt és a levezető lépesőnél ott állott Bruk orvos kitárt karokkal, hogy a szenvedőt felfogja és lesegitse . . . Jellemző csoportozat volt, melyet az ajtó egy pillanatig körülfogott. Katinka erős karjával átöleltette a beteggel nyakát és csontos barna kezét rózsás ujjaival bal vállán erősen tartotta, mig jobb kezével Zsuzsi derekát ölelte át. Az áldozatkész könyörületességet nem lehetett kifezésteljesebben megtestesiteni, mint ezen leányban, ki oldalvást az összegörnyedt tehetetlenre hajolva, sugárzó ifju arczát a vén nő szürke hajához és ráneos arczához fektette.

Zsuzsi nehány percz mulva a puhára elkészitett helyen kényelmesen ült a szellős szobában. Aggályosan nézte a szép függönyöket, megborzadt a büszke pamlagra vetett kényelmes ágyon és hasztalanul igyekezett örömét elrejteni a felett, hogy minden zsákot megolvashat, mely az udvaron fel vagy lerakatik.

A fiatal hölgy kis aranyórájára nézett.

„Ideje lesz, hogy bemutassam magam a villában, különben megtörténhetik, miszerint az elnökné asszony büszke thea estélye közepébe jutok“, mondá könyed borzalomkedélyes utánzásával és keztyüjit kivonta zsebéből. „Egy óra mulva ujra eljövök és levest főzök neked Zsuzsi.“

„E finom kezekkel.“

„E finom kezekkel, az magától értődik. Azt hiszed Drezdában az ölembe rakom? — Nem ösmered Lukácsomat? ma is olyan mint akkor volt . . . azaz keze lába munkába van és felhasználja az időt. Csak látnád egyszer! Olyan orvosné lett, hogy párját kell keresni. Ezzel elhagyá a szobát, hogy Zsuzsi szobájában felkészüljön az elmenetelre.

(Folyt. köv.)

fognak egykor feltámadni." Tiltja a fösvénységet „ne hidjék igy szóll a Korán, hogy az mit isten kegyeiből nyernek boldogságukra legyen, sőt inkább a romlásukat okozza, mit összesugorgattak, feltámadás napján nyakukba fog nyakörv helyett akasztatni." — Kemény büntetés mellett tiltja a bosszuállást rágalmazást, elbizakodottságot, gunyolódást, pazarlást kicsapongást, hiuságot, stb.

Csak e nehány vonásokból is tehát látható, hogy az Izlám az erkölcsiség, és emberiség szempontjából a legfelségesebb elveket tárja elönkbe, melyeknek jutalma azon végtelen boldogság leend, mely az édenben amaz örök árnyu kéj vizdus kertekben vár a halandóra. Erkölcsi parancsai közt mint látszik, ott ragyognak mindenütt ama magasztos elvek felebaráti szeretet igazságosság, könyörület, béketürés, adakozás, imádkozás, szülék tisztelete, önmérséglés stb.

Az Izlám méltó a keresztyénség figyelmére, méltánylatára méltó a tanulmányozásra mely elfogja oszlatni a felőle táplált előitéleteket.

Mohamed, hogy még egyet megemlitsek Jézusról mindenütt a legnagyobb tisztelettel és kegyelettel emlékezik mint isten egyik legfenségesebb profétájáról.

Bezárva e rövid értekezést Mohamed saját szavaival:

„Mi mondá Mohamed, Ábrahámnak az igaz hivőnek vallását követjük, mi hisszük az istent, és azt, mi Ábrahám, Ismaelnek, Izsák és Jákóbnak parancsoltatott, és azt mit Mózes és Jézus tanitottak.

Keszi Hajdu Lajos.

— **VIDÉKI HIREK. Hg. Eszterházi Miklós** az üresedésben levő csesztegi plébánia javadalmat Kis Pál altolendvai segédlelkésznek adományozta. **Gyöngyösön** f. hó 1-én tartá Balla Antal aranylakadalmát. **Károsi** Simon a gyöngyösi gymn. derék igazgatója mult hó 30-án hosszas szenvedés után elhunyt. **Szerencsen** a vegyi-gyár és pálinka főzde felrobbant. Egy ember lett a catastropha áldozata. **Krecsányi** Ignácz szintársulata a nyári idényt Ungváron fogja tölteni.

Országgyülés.

— A képviselőház ülésé május 7. —

Elnök: Ghyczy Kálmán. Jegyző: Horváth Gyula. A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Perczel Béla, Péchy Tamás, Szende Béla, Bedekovics Kálmán.

Elnök megnyitja az ülést d. e. 10 órakor. A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik. — Tisza Kálmán miniszterelnök bemutatja a választókerületek uj beosztásáról szóló szentesitett törvényczikket. Kihirdettetik, s hason kihirdetés végett átküldetik a főrendiházhoz.

Kihirdettetik a mult ülésben a két 15-ös bizottság tagjaira beadott szavazatok eredménye, mely a következő:

Vám- és kereskedelem ügyi bizottság Apponyi Albert gróf, Boross Gábor, Dániel Pál, Harkányi Frigyes, Kautz Gyula, Korizmics László, Mudrony Soma, Péchy Manó gróf, Palachy Tamás, Puszt Károly, Simonyi Ernő, Simonyi Lajos báró, Szapáry Gyula gr. Tisza László, Tóth Vilmos.

Bank bizottság: Bánó József, Bujanovics Sándor, Chorin Ferencz, Ernuszt Kelemen, Falk Miksa, Helfy Ignácz, Horváth Gyula, Horváth Lajos, Kerkapoly Károly, Lichtenstein József, Márkus István, Pejácsevics László gróf, Várady Gábor, Wahrmann Mór, Zsedényi Ede.

A megválasztott bizottságok utasittatnak teendőik teljesitésére. A bizottságok a szerdai ülés után alakulásra utasittatnak.

Péchy Tamás közlekedési miniszter felel Kraljevics M. és azután Kulcsár L. interpellatióira. Az elsőnek azt válaszolja, hogy az 1870. 30, t. cz. által kiépittetni rendelt határőrvidéki vasutak a pénzügyi helyzet javulásával létesittetni fognak; a másodiknak azt mondja, hogy a magyarországi vasutak legnagyobb része magyar kőszenet használ, s azon néhány vasutat, melyek idegen kőszenet használnak, nem lehet attól eltiltani, hacsak pénzügyeiket zavarba ejteni nem akarjuk.

Mindkét válasz tudomásul vétetik.

A legközelebbi ülés szerdán lesz, melyen a miniszterelnök fog felelni Somssich Pál interpellatiójának a dunai gőzhajózásra vonatkozó részére és Szalay Imre interpellatiójára a temesvári események tárgyában.

UJDONSÁGOK.

* **A május II-én** tartandó bizottsági közgyülésnek tárgyai: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Ügyhátrány jegyzék. 3. Miniszteri rendelet a termény kereskedésre adandó iparigazolványok tárgyában. 4. Ugyanaz, mely szerint rendeltetik, hogy építkezések folytán felmerült vitás ügyekben való biráskodásra a közgyülések vannak hivatva. 5. Ugyanaz, mely szerint a jöved. adó felszólamlási bizottság elnökeinek kinevezéséről a közönség értesittetik. 6. Ugyanaz, mely a jöv. adó felszólamlási bizottság tagjainak megválasztását elrendeli. 7. Ugyanaz, mely szerint a cseléd jelentésre vonatkozó szabályzat jóváhagyatik. 8. Pest-Pillis stb. megye átirata a vám és bank ügyben az országgyüléshez intézett kérvényének pártolásáért. 9. Nyitramegye megkeresése a magyar nyelv és nemzetiség fentartása érdekében a törvényhozáshoz iintézett felirat pártolásáért. 10. Somogymegye közli pártolás végett a törvényhosáshoz intézett azon feliratát, hogy a közigazgatási hatóságok előtt tett hamis tanuzás stb. a bünfenyitő Codexben a bűntények sorába felvétessék. 11. Tanácsi jegyzőkönyv, mely szerint a f. évi költség előirányzati hiány fedezetéül szolgáló összegek kimutatása előterjesztetik. 12. Ugyanaz, mely mellett az 1876-évi zárszámadás bemutattatik. 13. Ugyanaz, mely szerint a kir. törvényszék szállásbére ujabb 3 évre fizettetni jnvaltatik. 14. Ugyanaz, mely szerint a honvéd tisztek özvegyei és árvái segélyezése tekintetéből eszközölt gyüjtés eredménye előterjesztetik. 15. Árvaszéki elnök évnegyedes jelentése. 16. A vásárbiró 1875. számadása felmentési véleménnyel. 17. Az 1876. évi közmunka felhasználás és 1877-ki előirányzat. 18. Az igazoló választmány jelentése 4 bizottm. tag igazolásáról. 19. A Bika fogadó felépitése tárgyában bizottsági és tanácsi vélemény. 20. A f. évi főtorozás eredményéről jelentés. 21. A város területén átvonuló ország utaknak megállapitása tárgyában előterjesztés. 22., A folyó évben készitendő burkolatok ki jelölése iránt vélemény. 23., Javaslat a farkasok elpusztitóinak dijaztatása iránt. 24., A számadások 1876 év végével való állatáról jelentés. 25., Egy hiányzó központi választmányi tag helyének választás utján betöltése. 26. Juhász Károly volt nyomdász özvegyének kegydijaztatása ügyében jelentés. 27., Klieber Károlyné volt rajztanár özvegyének segélyiránti kérvénye, 28., Scheer Bernát felebbvitele kérvénye az iránt, hogy az általa árverésen megvett legelőbeli föld átvételétől mentessék fel. 29., Barcza Lajos felebbviteli kérvénye, fizetésének kiadatása iránt. 30., Dr. Legányi Gyula orvos szebész oklevelének kihirdetése. Debreczen 1877. május 7-én.

* **Nyilvános** hálaköszönet a debr. iparos ifj. önképző és betegsegélyző-egylet könyvtára javára T. Szikszai Lajos épitész a bécsi világkiállitási tárgyak névjegyzékét ajándékozá, szives adományáért fogadja leghálásabb köszönetemet az egylet nevében. Kelt Debreczan, 1877 május 7. Juhász József, egyleti könyvtárnok.

* **Figyelmeztetés** Az első sertés-vágó társulat, mint a sertés-hus és szalonna fogyasztási-adó albérlője figyelmezteti a tisztelt lakosságot, különösen pedig a mérő fonttal biró kereskedő, szatócs szalámi készitőket és más a városban levő iparosokat, hogy a fentemlitett fogyasztási-adó albérlethez tartozó azon cikkeket vétel alkalmával sem saját maguk, annyival is inkább mások részére, birtokukban levő mérüjöken, mgmérni és átvenni ovakodjanak még pedig annyival is inkább, mert rajtaérés esetén, a társulat és a nemes város között kötött szerződés értelmében szigoru büntettetés végett, a t. kapitányi hivatalhoz fognak bejelentetni. Az eladásra szánt — fogyasztási-adó alá tartozó — sertés-hus és szalonna, a fenálló törvény és szabályok értelmében, kizárólag a kisujutca torkolatán levő vámbérlő boltjában mérethetvén meg hitelesen, a hol egyuttal nyerendő fogyasztási-adó bárcza mellett s törvényileg meghatározot fogyasztási-adó is fizetendő, — minden más helyen teljesitett ily mérs, csak is az illető bérlők szándékos kárositására czéloztatván, ezennel szigoruan megtiltatik — Debreczenben 1877. Márczius 11-én Az első sertés-vágó társulat.

* **Kaposvárról** a következőket távirják a „P. N."-nak. Igmándy szolgabiró vezetése alatt Verőcze mellett Szlavoniában Tót, Sótonyi és Lacza rablók elfogattak; Séta Pista agyonlőtte magát.

Somoskeöy Francziaországban. A „báró" urról ismét hallunk valamit. Legutóbb Párisban szerepelt, hol miként emlitettük, a törvenyszék fölmentette ugyan, de számadás végett Lyonba küldte. A lyoni törvényszék nem volt olyan kegyes, mert a bárót tizenöt havi fogságra itélte. Különben még számos törvényszék emlékezett meg ily jóakarólag róla. Igy Ausztrián kivül Francziaország Orleans, Toulouesse, végre Lyon városok voltak szerencsések Somoskeői becses személyiségével közelebbi érintkezésbe jutni.

* **„A házasságtörés drámái"** czimü regényből már 4 füzet jelent meg s küldetett be szerkesztőségünkhöz. Egy füzet ára 25 kr. Kapható Mehner Vilmos, Budapest, kalap-utcza 4 sz.

* **Uj zeneművek.** Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedésében megjelent s szerkesztőségünkhöz beküldetett „Edelweiss" és „La Chevaleresque" czimü zeneköltemények. Ára: előbbié 90 kr. utóbbié 60 kr. Ajánljuk a zenekedvelő közönség figyelmébe.

Legujabb.

— **Anglia** 100,000 embert ajánlt fel a portának az Oroszország elleni háborura, állitólag azon feltétel alatt, ha Egyptomot fenhatósága alá, Kandiát pedig birtokába bocsátja a szultán.

— **Bukarest**, máj. 7. A törökök tegnap éjjel Beket román kikötőt bombázták, 5 angol és több más gabonahajót összelődözték; basibuzokok a körülfekvő helységekben harácsoltak és azután zsákmánynyal megrakodva a Dunán át visszavonultak. — Miklós nagyherczeget ide várják.

— **Rusesukból** érkezett levél jelenti, hogy Klapka tábornok kineveztetése tüzérparancsnokká már tegnap megtörtént.

— **Athen**, május 7. Kréta szigetén fölkelés van kitörőben. A kormányzó csapatokat és hajókat kért Konstantinápolyból, különben nem tarthatja magát.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

HIRDETESEK.

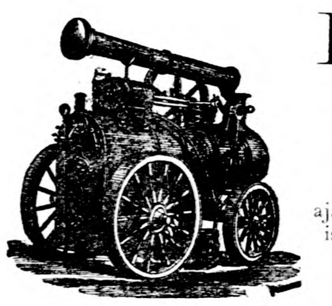

ROBEY és TÁRSA

160 2—3

mérnökök és gazd. gépgyárnokok Lincolnból, Angliában.

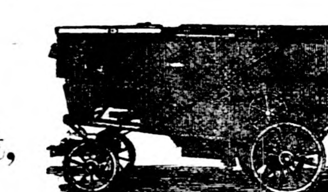

Budapesten, üllői ut 1. szám,

ajánlják országszerte legjobbnak ismert tüzanyagot megtakaritó **gőzmozdonyaikat,**

gőzgépeit és felülmulhatlan szabadalmazott

fa- és vas-rámás cséplőgépeiket magánetető szerkezettel és anélkül.

Lójárgányait és kézi cséplőit, kaszáló és arató gépeket, lógereblyéket, szivattyukat, szecskavágókat, répavágókat, rostákat, malmokat és minden más a gazd. gépszakmába vágó eszközeit.

Mindennemü javitások gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek. Bővebb tudósitással és árjegyzékkel szivesen szolgálnak **Robey és Társai,** Budapest, üllői-ut 1. sz.

Titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyittatnak **RICORD** párisi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint,

FOGAK

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula,

a budapesti császári és királyi katona főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü-orvos által.

Lakik: N.-Várad és Miklós utcza sarkán levő Somogyi féle 2094. sz. a. házban.

114 65—100

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1877 évi april hó 7 napján.

Becske Lajos h. elnök. — **Beöthy** h. jegyző

177. 1—3.

Hölgyeknek

ajánlható az általánosan elismertetett s hivatalosan megvizsgált

ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

du dr. Lejosse

á Paris.

Ezen világhirü és felülmulhatatlan bőrszépitőszer pillanat alatt a legszebb, legtermészetesb ifju arczszint idézi elő, **a bőrt fehériti, frissiti** és **finomitja, a lég behatásaitól védelmezi,** eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait s a vizsport, valamint minden kendőzőszert fölöslegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtok frt 2.50
Kis „ „ „ frt 1.50

Kapható valódi minőségben

Debreczenben **GÖLTL NÁNDOR,**
Miskolczon **Dr. CSÁTHY SZ. I.**
urak gyógyszertáraiban.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesit
SCHWARZ HENRIK
központi szétküldési raktára
BUDAPEST,
Mária Valeria-utcza 9.

BIKSZÁD

Szatmármegyének északkeleti részén. Szatmár városától 6. Técső-vasutállomástól $2^1/_2$ óranyira százados tölgyerdőktől koszoruzott hegység által képezett völgykatlanban a tenger fölszine fölött 1200 láb magasságban fekvő fürdőhely

Május 15-én nyittatik meg ünnepélyesen!

Ismerve azon kényelmetlen helyzetet, mely a „kényszerült" társas-ebéd következtében háramlik a gyógyvendégekre, intézkedés történt az igazgatóság részéről, hogy ki-ki „orvosi rendelvény szerint" jutányos ár mellett étkezhessék.

A fürdő-vendégek lakásbeli kényelméről kiválóan gondoskodva van! A sétányok ujonnan ültetett fasorokkal szaporittattak. Szakértő fürdőorvos gondozza a gyógyvendégeket. A szokásos reggeli és esteli séták alkalmával a legjobb zenekar játéka nyujt szórakozást.

Postahivatal helyben, a fürdőben van; a távirdaállomás a fürdőtől $^1/_4$ óra járásnyira.

A szétküldendő viz mindig olyan időben töltögettetik, midőn a viz legjobb minőségben van. —

Az ivásra használt forrás vegyi alkatrészei: szénsavas szoda; Jód natrium; bórsavas nátron, szénszavas lithium, szénsavas nátron szénsavas strontian, szénsavas mész, szénsavas magnesia, szénsavas vasélecs, alos, phosphorsavas timföld, kovasav és szabad szénsav. Ez utóbbi egy bécsi fontban 8, 3 százalékban. A fölsorolt alkatrészekből látható, hogy a **bikszádi** viz nagy mennyiségü kötött és szabad szénsavval bir, és az öszekötő alkatrészek szerint a legjobb minőségü égvényes savanyu viz, mely kiváló haszonnal alkalmazható a gyomor, a tüdők és légutak, valamint minden hártyás részek hurutos bántalmainál, lobtermények és görvélykóros lerakodásoknál, aranyeres bántalmaknál, sőt a bujakór utóbajainál is.

Szatmártól, valamint Técsőtől — mindkét hely vasuti állomás — fogatok naponkint közlekednek Bikszáddal.

Teljes tisztelettel a

173 3—3 **Fürdőigazgatóság.**

ÉRTESITÉS.

Az uj épitkezési idényre mindenféle

ÉPITÉSI ANYAGOKKAL

dusan felszerelt raktárát

leszállitott árak mellett

a nagyérdemü közönség figyelmébe ajánlja

a magyar-német erdő ipar-egylet

képviselője

GUTTMANN MÓR.

178 1—3.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy nállam naponta fris, tiszta disznó zsir, edények megtöltésére eszközölhető.

Ifj. Bánki István,
Piacz-utcza, Hajduház alatt.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék részéről közhirré tétetik, miszerint Steinfeld Ignácznak Némety Gábor elleni végrehajtási ügyében lefoglalt a debreczeni 199 számu telekkönyvben jegyzett czegléd-utczai 148 számu ház s 5 hold ondódi földnek 6250 forintra beesült fele része az 1877 évi junius hó 15 napján délutáni 3 órakor, a törvényszék árverési termében végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

2. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 625 forintot készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig: az árveréstől számitandó 1 2, 3 hónap alatt, 6% kamatokkal együtt, — ezen kir. tvszéknél lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

A feltételek többi része a kiküldött végrehajtónál megtudható.

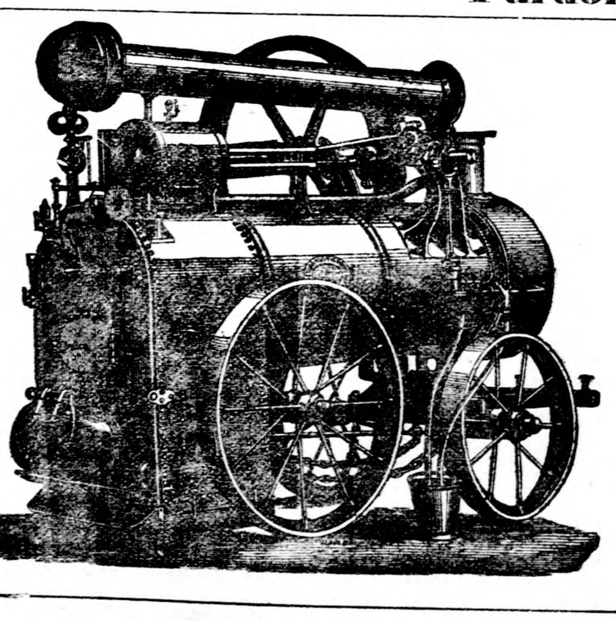

GARRETT R. és FIAI

főügynöke KOTZÓ PÁL gépészmérnök

Budapest, üllői-ut 8-dik szám alatt,

ajánlja

EREDETI SORVETŐGÉPEIT

javitott szerkezetben, leszállitott árakon, valamint

gőzmozdonyokat, cséplőket, malmokat, rostákat stb.

99 3—10.

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.